en dragning mot grönt. Snytet är svart, blankt, ca 1 mm långt, antenner är svarta med skaftets rot rödaktig. Benen är svarta, matta till svagt glänsande, fötterna rödbruna. Halsskölden är blank med mycket svag mikroskulptur samt glest och fint punkterad. Täckvingarna, som rätlinjigt utvidgar sig från basen och når sin största bredd i främre tredjedelspunkten, har smala otydligt punkterade längsstrimmor med breda mellanrum som är svagt mikroskulpterade och har en fin punktrad.

Hos den snarliknande arten *B. picicornis* är halsskölden matt och mycket tätt punkterad samt täckvingarna svagt rundat utvidgade med grövre mikroskulptur och punktering.

En undersökning av tio slumpmässigt utvalda exx av *B. lepidii* visade att arten har vingdimorfism. Tre av djuren hade fullt utbildade flygvingar och bör alltså ha haft flygförmåga. De återstående sju hade antingen förkrympta flygvingar som ej nådde täckvingespetsen eller saknade helt flygvingar. Underlaget är dock för litet för att man skall kunna dra några säkra slutsatser om artens spridningsförmåga.

Tack

Till Bengt Ehnström, Mats Jonsell och Åke Lindelöw som givit goda råd beträffande manuskriptets utformning och till Christer Hansson som hjälpt mig med fotografering.

Litteratur

Hansen, V. 1951. Mindre Meddelelse: Nye billearter for den danske fauna 1950. – Entomologiske Meddelelser. 25:466

Hansen, V. 1965. Danmarks Fauna, Bd 69. Biller: XXI Snudebiller. – G.E.C. Gads Forlag. København.

Lohse, G.A. 1983. Curculionidae – In: Freude-Harde-Lohse, Die Käfer Mitteleuropas, Bd 11. Goecke & Evers, Krefeld

Weimarck, H. & G. 1985. Atlas över Skånes flora. – Btj datafilm, Lund.

Fint rovflugeverk - för datorn

Geller-Grimm, Fritz 2003. Fotoatlas und Bestimmungsschlüssel der Raubfliegen Deut-schlands/ Photographic atlas and identification key to the robber flies of Germany. – Ampyx-verlag. ISBN 3-932795-18-0. CD för webbläsare i Windows. Kan beställas på e-post: stark@ampyx-verlag.de Pris: 25 EUR.

Intresset för flugor verkar öka – åtminstone för de något mer överskådliga grupperna artantalsmässigt. Många har läst om blomflugeboomen i Fredrik Sjöbergs bok ”Flugfällan”, och kanske kan vi snart förvänta oss att denna boom sprider sig till systematiskt närstående grupper, såsom rovflugorna. En förutsättning är dock att det finns litteratur att tillgå och att den är någorlunda lätt tillgänglig även för den som inte är expert. Så som varandes icke flugexpert har jag därför prövat att använda en CD om rovflugor som getts ut i Tyskland (med engelsk text om man vill) för att bedöma om den kan ge nybörjaren någon verklig hjälp. Även om den är utgiven i Tyskland så täcks faunan från flera andra länder in, däribland Sverige.

Senast i förra numret av ET gnällde jag en del över att det känns lite trist och opraktiskt att använda datorn istället för böcker då man sätter sig ner för att titta på insekter. Jag tycker i och för sig så fortfarande, men i detta fall så har författaren utnyttjat de fördelar man kan ha med klickande i en dator på ett bra sätt. I inledningsfönstret kan man välja mellan att titta på bestämningsnycklar, kataloger, jämförelsebilder av kritiska artgrupper, allmänna inledningstexter eller förklaringar av termer. Tittar man sen på nycklingsidan får man välja mellan om man vill börja från början och bestämma underfamilj, eller om man vill gå rakt in på lägre nivå.

Nycklandet fungerar bra. Alla steg beskrivs med en liten text samt av illustrationer i form av fotografier av djur från en samling. Ofta finns det pilar eller färgmarkeringar som förklarar exakt var man ska titta. Och är man oklar på var specifika delar sitter så klickar man sig ur nyckeln och in på sidan med förklaringar av termer där det finns schema över alla kroppsdelar. Fotografier har sina förtjänster och brister, och en välgjord teckning skulle ibland vara lättare att begripa, men att få illustrationer över huvud taget är ett enormt framsteg jämfört med äldre verk och en förutsättning för att kunna popularisera insekterna. Och oftast fungerar fotona utmärkt. För vissa svårskilda artgrupper finns det mängder av bilder på djur i olika vinklar för jämförelser. Här saknar man dock lite text som förklarar vad som är artskiljande karaktärer. Utan sådan är det svårt att veta om färgen eller vinkeln på vissa borst råkar vara specifikt för den fotade individen, eller om det är något som karaktäriserar arten.

När man kommit fram till en art i nyckeln kan man klicka på namnet och få upp utbredning (länder) samt CDns alla bilder av arten. Tyvärr saknas några som helst uppgifter om arternas biologi och det tycker jag är synd. Det hade ju även varit intressant med frekvensuppgifter och liknande, men att dessa utelämnats kan man förstå eftersom CDn ska täcka ett så stort geografiskt område. Det finns inte heller någon text som beskriver hur djuret ska se ut, eller artskiljande karaktärer mot närstående arter. Detta får man ta ut så bra man kan ur bilderna och ur nyckeln.

Katalogdelen delas upp på en katalog för varje land av de som täcks in i CDn: Danmark, Tyskland, Nederländerna, Belgien, Storbritannien och Sverige. I den svenska katalogen listas 37 eller 38 arter (osäkerhet om en art verkligen hittats i landet råder), vilket är en (eller två) arter färre än vad artdatabanken förtecknar i sin rapport ”Djur svampar och växter i Sverige 2003”. Tyskland leder ligan överlägset med 81 arter.

Även om denna CD verkar täcka in alla de arter som hittills är kända från de länder den behandlar så anser författarna att den bör ses som ett komplement till annan litteratur. Avsaknaden av biologiuppgifterna är kanske en liten vink om detta, men som bestämningsverk tycker jag den verkar fungera bra på egna ben. Och det är ju inget unikt för denna CD att man är behjälpt av att ha flera olika verk att titta i för att nå en säker bestämning av svåra grupper. Jag kan absolut rekommendera ett inköp för den som har en Windowsdator (den funkar tyvärr inte i MacOS) och är intresserad av att bestämma rovflugor. Den skulle mycket väl kunna bidra till en rovflugeboom!

Mats Jonsell